

انتخاب اعضای هیئت مدیره از غیر سهامداران

ولی ساجدی

مقدمه

دخالت دارد و راهکارهای کلی را ترسیم می کند؛ وقتی هیئت مدیره از بین سهامداران انتخاب شود دلسوزتر و پرتلاش تر خواهد بود (دمیرچیلی، ۱۲۵، ۱۳۸۰).

اما آیا واقعاً اعضای هیئت مدیره دارنده سهام شرکت دلسوزتر خواهند بود؟ ضمانت اجرایی این امر چیست؟ هیئت مدیره می تواند، از اسراری که اطلاع دارد و برای معامله با دیگران فاش نمی کند در موارد خاص و با تئانی با افراد از آنها استفاده کند و منافی عاید خود نماید و همچنین با توجه به دسترسی به اطلاعات داخلی در مورد برنامه و منافع آینده شرکت مانع از انتشار اخبار صحیح و مناسب گردد و سهام را به قیمت بازار که به طور مصنوعی پایین است تحصیل کند (جهانخانی، ۱۲۰، ۱۳۷۴). برعکس در شرایط دیگری مانع از انتشار اختیار نامناسب گردیده و سهام خود را به قیمت بازار که به صورت تصنعی بالاست بفروشد. این اقدام باعث می شود دیگران به طور غیر منصفانه سهام را به قیمت بالاتر خریداری کنند یا اینکه به قیمت پایین تر بفروشند (حیدرپور، ۶۶، ۱۳۸۲).

تحلیلی بر انتخاب اعضای هیئت مدیره

الف- سهام وثیقه اعضای هیئت مدیره

در تحلیل انتخاب اعضای هیئت مدیره یکی از سئوالهای جدی این است که، اگر سهامدارانی که عضو هیئت مدیره اند در معامله با دیگران تئانی کرده و بدون در نظر گرفتن منافع شرکت منافی را عاید خود یا دیگران نمایند در برابر این وضع چه تضمینی هست یا چه تدابیری می توان اندیشید؟ برخی معتقدند که قانونگذار برای جلوگیری از ورود هرگونه خسارت و به منظور تضمین خسارت

قانون تجارت ایران در سالهای ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ تدوین شد و سال ۱۳۱۱ مورد تجدیدنظر کامل قرار گرفت. در سال ۱۳۴۷، ماده ۳۰۰ جایگزین مواد ۲۱ تا ۹۳ این قانون گردید و از آن زمان تاکنون دست نخورده باقی مانده است. اگر چه این قانون بر مبنای حقوقی محکمی استوار است ولی در مواردی پاسخگو نیست و ضرورت دارد در آن بازنگری شود.

ماده ۱۰۷ اصلاح قانون تجارت مقرر می دارد "شرکت سهامی به وسیله هیئت مدیره ای که از بین صاحبان سهام انتخاب شده و کلاً یا بعضاً قابل عزل می باشند اداره خواهد شد." ولی در کشورهای صنعتی از جمله در امریکا اعضای هیئت مدیره شرکتها نه تنها از غیر سهامداران بلکه از اتباع خارجی نیز انتخاب می شوند (Eghbal, 424, 2002).

انتخاب اعضای هیئت مدیره از بین سهامداران موافقان و مخالفانی هم دارد. گروهی از صاحب نظران معتقدند که الزامی دانستن انتخاب هیئت مدیره از بین سهامداران که از مهمترین ارکان شرکت و مغز متفکر و موتور محرکه آن به شمار می رود منطقی نیست چون امروزه مدیریت به صورت امری تخصصی درآمده است و محروم کردن شرکتها در استفاده از مدیریت افراد متخصص نوعی علم گریزی و عین ضرر است (دمیرچیلی، ۱۲۶، ۱۳۸۰).

برخی بر این عقیده اند که وجود هیئت مدیره از بین سهامداران ضروری است چون هیئت مدیره به صورت مستمر در امور شرکت

احتمالی، ماده ۱۱۴ اصلاح قانون تجارت را پیشبینی کرده است که مقرر می‌دارد "مدیران باید تعداد سهامی را که اساسنامه شرکت مقرر کرده است دارا باشند. این تعداد نباید از تعداد سهامی که به موجب اساسنامه جهت دادن رای در مجامع عمومی لازم است کمتر باشد. این سهام برای تضمین خساراتی است که ممکن است از نقضیرات مدیران منفرداً یا مشترکاً بر شرکت وارد شود. سهام مذکور با اسم بوده و قابل انتقال نیست و مادام که مدیری مفاسد حساب دوره تصدی خود در شرکت را دریافت نداشته باشد سهام مذکور در صندوق شرکت به عنوان وثیقه باقی خواهد ماند."

بنابراین قانونگذار به منظور جلوگیری از ورود زیان از ناحیه هیئت مدیره به شرکت، سهام وثیقه را پیشبینی کرده است. ولی آیا وجود تعداد معدودی سهام به عنوان سهام وثیقه می‌تواند تضمین مناسبی باشد؟ در قانون شرکتهای ۱۹۸۸ فرانسه ضرورت داشتن سهام وثیقه لغو شد چون مدیریت شرکتهای بزرگ اصولاً مدیرانی

حرفه‌ای و متخصص در امر مدیریتند که به دلیل تجربه‌شان انتخاب شده‌اند. مجبور کردن آنان به داشتن حداقل سهام و نگهداری آن سهام به عنوان وثیقه امری کاملاً تشریفاتی است. از طرفی دیگر مسئولیت مدیران در مقابل شرکت اغلب زمانی مطرح می‌شود که شرکت در حالت ورشکستگی یا بحران است و در چنین موقعیتی تعداد محدودی سهام جوابگوی خسارات وارد آمده نیست. علاوه بر این در چنین شرایطی قیمت سهام شرکت هم پایین است. به همین دلیل در کشور فرانسه، با توجه به تشریفاتی که برای ثبت این سهام در دفاتر شرکت و نگهداری آنها پیشبینی شده بود حفظ مقرراتی پیچیده برای نتایجی این چنین محدود و وجهی نداشت و در قانون توسعه و انتقال موسسات مصوب ۱۹۸۸ به حذف سهام وثیقه نظر داده شد ولی تأکید شد که برای احراز سمت مدیریت در شرکت سهامی، شریک باید تعداد سهام معین شده در اساسنامه را دارا باشد (اسکینی، ۱۳۹، ۱۳۷۷).

ب- بررسی وضعیت انتخاب اعضای هیئت مدیره در ایران
بررسی انجام شده حاکی از این است که در شرکتهای ایرانی، الزامات مواد ۱۰۷، ۱۱۴ و ضمانت اجرایی آن، مذکور در ماده ۱۱۵ مبنی بر

مستعفی بودن مدیران غیر سهامدار، در انتخاب اعضا هیئت مدیره از بین سهامداران موثر نبوده است.

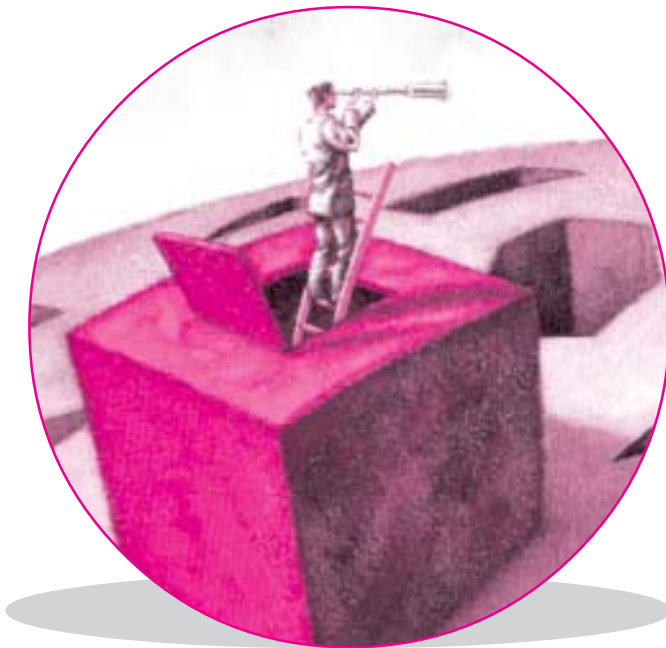
طبق بررسی انجام شده بر روی گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکتهای سهامی (تهیه شده توسط سازمان حسابرسی)، در سالهای ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۴، بندهای گزارش بازرسی سال ۱۳۷۴، در خصوص مواد ۱۰۷، ۱۱۴، ۱۱۵، در ۴۱ درصد موارد تکرار شده است و درج آن در گزارش سالانه، به عنوان موارد عدم رعایت قانون تجارت، در اصلاح آن تأثیری نداشته و به نظر می‌رسد، مجمع عمومی صاحبان سهام نیز در رعایت این مواد اصراری نداشته است (غلامی، ۷۹ و ۸۷، ۱۳۷۵-۶).

لایحه اصلاحی اخیر قانون تجارت که توسط شورای بازرگری قانون تجارت مستقر در وزارت بازرگانی صورت گرفته است، به تازگی پس از تصویب هیئت وزیران جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال گردیده است.

بر اساس اصلاحات اخیر، مجمع عمومی صاحبان می‌تواند هیئت مدیره را از بین سهامداران و غیر سهامداران انتخاب نمایند و همچنین در این اصلاحیه سهام وثیقه حذف گردیده است.

گاهی سهامداران اصلی شرکتهای، شرکتهای سرمایه‌گذاری و شرکتهای تأمین مالی هستند و با توجه به ماده ۱۱۰ اصلاح قانون تجارت که مقرر می‌دارد "اشخاص حقوقی را می‌توان به مدیریت شرکت انتخاب نمود، در این صورت شخص حقوقی همان مسئولیتهای مدنی شخص حقیقی عضو هیئت مدیره را داشته و باید یک نفر را به نمایندگی دائمی خود جهت انجام وظایف مدیریت معرفی نماید، شرکتهای مذکور را به عنوان هیئت مدیره انتخاب می‌کنند و معمولاً اعضای هیئت مدیره یا مدیران میانی شرکت سرمایه‌گذار در شرکت فرعی به عنوان نماینده شخص حقوقی در هیئت مدیره معرفی می‌شوند. شاید قانونگذار این راهکار را برای حل موضوع انتخاب اعضای هیئت مدیره از بین سهامداران پیشبینی کرده است تا یک شرکت (شخص حقوقی) به عنوان عضو هیئت مدیره انتخاب شود و آنگاه نماینده خود را به شرکت معرفی کند. اما

در صورتی که قانونگذار در اصلاحیه اخیر انتخاب اعضای هیئت مدیره از غیر سهامداران را مجاز شمرد دیگر نیازی به انتخاب اشخاص حقوقی به عنوان عضو هیئت مدیره نخواهد بود.

حال این سؤال مطرح می‌گردد اگر از مدیران هیچگونه تضمینی دریافت نشود، چگونه می‌توان از منافع سهامداران جزء و به طور کلی بازار سرمایه حفاظت کرد؟ و اگر هیچ گونه تضمینی در اختیار شرکت وجود نداشته باشد و این افراد در حفاظت از منافع سهامداران شرکت که به نوعی منافع جامعه است جانب امانت را نگاه ندارند چگونه می‌توان به بازار سرمایه اطمینان داد؟ لذا در این وضعیت وظیفه دولت است که در این مورد دخالت کند و از منافع سهامداران حمایت نماید.

ج- مطالعه بین المللی درباره هیئت مدیره

نقش هیئت مدیره در دو دهه اخیر مورد توجه قرار گرفته است و مسئولیت هیئت مدیره در برابر سهامداران و مراجع نظارتی به بالاترین حد خود رسیده است. تمایل به انتخاب هیئت مدیره از خارج از سازمان (شرکت) و همچنین انتخاب از خارجیان به شدت مورد توجه قرار گرفته است. مطالعه اخیر درباره ۴۷ شرکت چندملیتی در ۱۶ کشور حاکی از آن است که انتخاب اعضای هیئت مدیره از خارجیان رو به افزایش است. در مطالعه مذکور که توسط کنفرانس مدیران صورت گرفته است، نسبت هیئت مدیره خارجی شرکت‌های چندملیتی در سالهای ۱۹۹۳ و ۱۹۹۵ و ۱۹۹۷ به ترتیب ۳۷/۸ درصد و ۳۹/۲ درصد و ۵۹/۶ درصد بوده است که طبق این بررسی، از سال ۱۹۹۳ تا سال ۱۹۹۷ یعنی در عرض ۵ سال ۵۷/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد (Eghbal, 424, 2002).

کنفرانس مدیران با مطالعه اخیر ۱۲۴ شرکت در ۲۲ کشور، دریافت که ۷۸ درصد از اعضای هیئت مدیره دارای استاندارد آیین رفتار حرفه‌ای هستند و در مقایسه ۲۱ درصد سال ۱۹۸۷ و ۴۱ درصد سال ۱۹۹۱ جهش در خور توجهی صورت گرفته است. مدیران تجاری دریافته‌اند که خودنظمی و داشتن آیین رفتار حرفه‌ای شرکت را در برابر شکایت اشخاص ثالث و جبران خسارت مصون می‌دارد. این مطالعه همچنین حاکی از این است که برخورداری از آیین رفتار حرفه‌ای، عدم رعایت قوانین محلی و سایر مقررات را کاهش می‌دهد (Eghbal, 428, 2002).

روشهای حفاظت از بازار سرمایه

تدوین قوانین مناسب به عنوان اقدام زیربنایی و بیمه مسئولیت هیئت

مدیره، در حمایت از منافع سهامداران و حفاظت از بازار سرمایه، نقش موثری دارد که در ادامه مقاله هر یک به اختصار بررسی می‌شود.

الف) تدوین قوانین مناسب

از لحاظ مقررات حاکم، شرکت سهامی تابع حقوق تجارت است و حقوق تجارت نیز جزء حقوق خصوصی است. گاهی اظهار می‌گردد در یک شرکت خصوصی هر اقدامی تابع اراده سهامداران خصوصی است، ولی آیا دولتها می‌توانند با تفکیک حقوق عمومی از حقوق خصوصی و احترام به حاکمیت اراده افراد، بازار سرمایه را به دست افراد بسپارند و نسبت به آن بی‌اعتنا باشند؟ لذا با مقدمه‌ای بر حقوق عمومی و حقوق خصوصی این موضوع را بررسی می‌کنیم.

حقوق عمومی حقوقی است که در مورد اشخاص و دولت کاربرد دارد. ضابطه این تمایز، مداخله دولت در روابط حقوقی است. به محض آنکه این مداخله تحقق پذیرد حقوق قابل اجرا خصلت عمومی می‌یابد. بر همین منوال حقوق مربوط به سازمان بندی دولت و روابط آن با افراد خصوصی جنبه عمومی دارد ولی حقوقی که در روابط بین افراد خصوصی اعمال می‌شود جز حقوق خصوصی است. حقوق خصوصی روابط خصوصی اشخاص را سازماندهی می‌کند؛ ولی همه این ضوابط توسط دولت تدوین می‌گردد (قاضی، ۱۷، ۱۳۷۶).

قانون تجارت ایران نیز همچون کشورهای صنعتی، برای جلوگیری از هر نوع شائبه سوء استفاده مدیران مقرراتی به شرح زیر وضع کرده است:

۱- انجام معاملات مدیران با شرکت، با تصویب هیئت مدیره (بدون

حق رای مدیر ذینفع) و تصویب مجمع عمومی عادی صاحبان سهام می باشد (ماده ۱۲۹) و در صورتی که مجمع عمومی صاحبان سهام آن را تصویب ننماید، مسئولیت جبران خسارت با مدیر یا مدیران ذینفع و یا مدیرانی که این معامله را تصویب نموده اند، می باشد (ماده ۱۳۰). و در صورتی که چنین معامله ای بدون تصویب هیئت مدیره صورت گرفته باشد، در صورت عدم تصویب مجمع عمومی صاحبان سهام چنین معامله ای قابل ابطال بوده و مسئولیت آن به عهده مدیر ذینفع است (ماده ۱۳۱).

۲- اعطای هرگونه وام و اعتبار به مدیران (به استثنای اشخاص حقوقی عضو هیئت مدیره) مطلقاً ممنوع گردیده است. این ممنوعیت شامل اشخاص حقوقی که به نمایندگی شخص حقوقی عضو هیئت مدیره در جلسات شرکت می کند و همچنین وابستگان سببی تا طبقه دوم اشخاص مذکور در این ماده خواهد بود (ماده ۱۳۲).
۳- همچنین، مدیران شرکت از انجام معاملات متضمن رقابت با شرکت منع گردیده اند و مدیر متخلف مسئول جبران ضرر وارده می باشد (ماده ۱۳۳) و در بند آخر این ماده قانونی مقرر گردیده است: "... منظور از ضرر در این ماده اعم است از ورود خسارت یا تفویض منفعت، یعنی مدیر در برابر زایل کردن فرصتهای تجاری مسئولیت دارد.

۴- بر اساس بند ۳ ماده ۲۵۸ اصلاحی قانون تجارت و صدر ماده ۲۵۸ مذکور، در صورتی که رئیس و اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت از اموال یا اعتبار شرکت برخلاف منافع شرکت برای مقاصد شخصی یا به خاطر شرکت یا موسسه دیگری که خود به طور مستقیم یا غیر مستقیم در آن ذینفع می باشند، استفاده کنند مستوجب تعقیب کیفری خواهند بود.

این اقدامات دولت برای حفاظت از منافع سهامداران جزء بازار سرمایه است. دولت وظیفه دارد از منافع آنان حمایت کند و جلوی هرگونه سوء استفاده و تضییع حقوق دیگران را بگیرد و این وظیفه دولت است که با وضع مقررات آمر مانع از به یغمارفتن منافع گروهی توسط گروه دیگر شود.

ب- بیمه مسئولیت هیئت مدیره

طبق ماده یک اصلاح قانون تجارت مسئولیت صاحبان سهام محدود به مبلغ اسمی سهام آنهاست یعنی حداکثر زیان وارده به سهامداران این است که سرمایه خود را از دست بدهند و با توجه به ماده ۱۴۲ مسئولیت خسارات وارده به اشخاص ثالث به عهده هیئت مدیره خواهد بود. آثار و تبعات این مسئولیت را با مقدمه ای بر مسئولیت

مدنی مورد بررسی قرار می دهیم.
برای مسئولیت مدنی دو نظریه وجود دارد:

۱- تقصیر

۲- خطر

در نظریه تقصیر اگر فاعل ضرر، تقصیری هم نداشته باشد نیز ملزم به جبران خسارات است و در نظریه خطر اگر فاعل ضرر تقصیر داشته باشد ملزم به جبران خسارات است (اشتری، ۴۰، ۱۳۷۵). حال با ذکر مثال این مطلب را بررسی می کنیم.

مثلاً اگر یک دستگاه شوفاژ بدون داشتن عیب ساختمانی و در حالی که به طور عادی از آن نگهداری و استفاده می شود منفجر گردد و یکی از مشتریان مغازه راز خمی کند، در نظریه تقصیر صاحب مغازه محکوم به جبران خسارت است ولی در نظریه خطر زیان دیده از دریافت خسارت خود محروم می ماند. در هر دو نظریه عامل سببیت دخالت دارد؛ یعنی شوفاژ متعلق به صاحب مغازه عامل خسارت و در نتیجه ممکن است صاحب مغازه ملزم به پرداخت خسارت گردد. اما در این جا یک عنصر خارجی وجود دارد که ممکن است مشکل ساز شود. اگر صاحب مغازه استطاعت آن رانداشته باشد که مخارج درمان یا دیه خسارت دیده را به او بدهد حتی در صورت شکایت و تعقیب صاحب مغازه نیز وجهی عاید مصدوم نخواهد شد و در نتیجه ممکن است زیان دیده از جبران خسارت خود محروم شود. ولی در دیدگاه جدید در خصوص مسئولیت، انقلابی در مسئولیت مدنی به وجود آمده است و آن، پذیرش مسئولیت جمعی از طریق بیمه است؛ در دیدگاه جدید هر کس که ضرری را متحمل شود باید زیان وارده به او جبران گردد و در این دیدگاه وظیفه جبران خسارت باید کاملاً به عهده جامعه گذاشته شود (اشتری، ۱۶۱، ۱۳۷۵).

با پیدایش صنعت بیمه، دیگر مسئولیت جبران خسارت به عهده فاعل ضرر نیست و اشخاص با انعقاد قرارداد بیمه خود را در برابر خسارت وارده به دیگران یا خسارت وارده از طرف دیگران بیمه می نمایند (اشتری، ۱۶۲، ۱۳۷۵).

همان طور که پیشتر نیز مطرح شد معمولاً جبران خسارت وارده توسط هیئت مدیره زمانی مطرح می شود که شرکت ورشکسته شده و دیگر داشتن تعداد معدودی سهام وثیقه نمی تواند خسارت وارده به دیگر سهامداران را جبران کند و تعقیب کیفری هیئت مدیره نیز برای شرکت منافع مادی ندارد (اسکینی، ۱۳۹، ۱۳۷۷). لذا شرکت های بزرگ می توانند خود را در قبال خسارت وارده بیمه کنند و به جای

مراجعه به اعضای هیئت مدیره، به بیمه مراجعه نمایند.

از طرفی هیئت مدیره‌ای که خسارت وارده ناشی از فعل عمدی آنان است، مستوجب مجازات کیفری هستند و حداقل کیفرشان این خواهد بود که مشابه آنچه در ماده ۱۱۱ اصلاح قانون تجارت ذکر شده است از عضویت در هیئت مدیره دیگر شرکتها محروم خواهند شد. در حال حاضر در کشورهای صنعتی از این جنبه مثبت قوانین بهره برداری مناسب می‌گردد و مدیران از بین افراد متخصص و حتی اعضای هیئت مدیره از اتباع کشورهای خارجی انتخاب می‌شوند. همان‌طور که در مقدمه این بحث مطرح شد، در کشورهای صنعتی از جمله امریکا انتخاب اعضای هیئت مدیره شرکتها سهامی از اتباع کشورهای خارجی بسیار رایج است.

نتیجه‌گیری

بر اساس مواد ۱۰۷، ۱۱۴ و ۱۱۵ اصلاحیه قانون تجارت، انتخاب اعضای هیئت مدیره از بین سهامداران الزامی است و ایشان باید تعدادی از سهام خود را به عنوان وثیقه نزد صندوق شرکت بسپارند و گرنه مستعفی شناخته می‌شوند. اما در این بررسی دیدیم که اصرار در انتخاب هیئت مدیره از بین سهامداران و اخذ سهام وثیقه از آنان در مواردی ممکن است شرکت را از مدیریت متخصص و کارآمد محروم سازد. در نتیجه اصلاحی اخیر قانون تجارت، انتخاب هیئت مدیره از غیر سهامداران پیشبینی شده و سهام وثیقه مدیران نیز حذف گردیده است. لذا شرکتها می‌توانند اعضای هیئت مدیره را حتی از غیر سهامداران انتخاب نمایند و اقدامات زیر در حمایت از منافع سهامداران و حفاظت از بازار سرمایه موثر است:

۱- برای جلوگیری از هر نوع شائبه سوء استفاده مدیران از اموال یا اعتبار شرکت برخلاف منافع شرکت، باید مقرراتی جهت محدودیت انجام معاملات مدیران با شرکت، اعطای هرگونه وام و اعتبار به مدیران، انجام معاملات متضمن رقابت با شرکت وضع گردد؛

۲- به منظور جبران خسارت وارده از سوی مدیران، شرکت در برابر ورود خسارت ناشی از ورشکستگی و دیگر ضررهای احتمالی بیمه شود؛ و

۳- همچنین قانونگذار به منظور تامین بازار سرمایه و جذب مدیران متخصص و دارای دانش فنی، شرکتها را در انتخاب هیئت مدیره از غیر سهامداران آزاد گذارد و همچون کشورهای صنعتی شرکتها را به تدوین استانداردهای مدیریت و آیین رفتار حرفه‌ای تشویق نماید.

منابع:

- اسکینی، دکتر ربیعا، حقوق تجارت - شرکتهای تجاری، جلد دوم، انتشارات سمت، تهران، چاپ دوم ۱۳۷۸
- اشتری، دکتر محمد، مسئولیت مدنی، نشر حقوقدان، چاپ اول، پاییز ۱۳۷۶
- جهانخانی، دکتر علی، و دکتر علی پارسائیان، بورس اوراق بهادار، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، چاپ اول، مرداد ماه ۱۳۷۴
- حیدرپور، البرز، محدودیتهای مدیران شرکتهای در انجام معاملات، انتشارات مهریار، اهواز، چاپ اول بهار ۱۳۸۲
- قاضی شریعت پناهی، دکتر ابوالفضل، حقوق عمومی، نشر دادگستر، چاپ اول، پاییز ۱۳۷۶
- غلامی، مجتبی، موارد گزارشگری بازرس قانونی در خصوص عدم رعایت مفاد اصلاحیه قانون تجارت و علل و آثار آن در شرکتهای سهامی غیربودجه‌ای، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی، سال ۶-۱۳۷۵
- دمیرچیلی محمد، و علی حاتمی و محسن قرانی، قانون تجارت در نظم حقوقی کنونی، انتشارات خلیج فارس، چاپ اول ۱۳۸۰
- کاتوزیان، دکتر ناصر، حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها - جلد دوم، انتشارات بهنشر، چاپ اول، بهمن ۱۳۶۶
- Eghbal, M. Zafar, **International Accounting: a Global Perspective**, South Western, second edition, 2002
- www.irtp.com/farsi/gt
- سایت وزارت بازرگانی، شورای بازرگانی قانون تجارت

در کشورهای صنعتی

تمایل به انتخاب هیئت مدیره از

خارج از سازمان (شرکت)

و همچنین انتخاب از خارجیان به

شدت مورد توجه قرار گرفته است